

Education and Culture DG

'Youth in Action' Programme

MIDA EVT-LT OODATA

Euroopa Noored Programm

INFOPAKETT

1. osa

Mai 2011

Sissejuhatus

Käesolev dokument on mõeldud EVT-ga seotud vabatahtlikele ning projektide elluvijatele. See annab vabatahtlikele ja projektide elluvijatele selget informatsiooni selle kohta, mida oodata enne ja pärast teenistusperioodi ning selle ajal. Käesolev dokument toetab ka projekti elluvijate, büroode ja Euroopa Komisjoni pingutusi EVT vabatahtlike riskiennetuse valdkonnas. Igal vabatahtlikul on oma mõtted, ootused, vajadused ja harjumused, millest tuleb lugu pidada ja luua sobiv keskkond. Samas pühendavad saatvad, vastuvõtavad ning koordineerivad organisatsioonid sageli palju aega, energiat ning ressursse EVT projektide loomisele; seepärast on neil õigus eeldada, et ka vabatahtlik näitab üles samasugust lugupidamist ja usku nende pühendumisse arendada tegevusi oma kohalikus kogukonnas.

Käesoleva teksti peamine eesmärk on täpselt kirjeldada rolli, mida iga projektipartner (sealhulgas vabatahtlik) kannab, et ühiselt luua „hea“ keskkond EVT projekti elluviimiseks.

„Mida EVT-lt oodata“ sisaldab juhiseid EVT projekti rakendamise spetsiifiliste aspektide kohta. Need juhised võtavad arvesse projektipartnerite, projektiformaate ja tegevusvaldkondade mitmekesisust ning on oluline, et neid kohaldataks vastavalt iga projekti väga spetsiifilisele keskkonnale. Need juhised täiendavad Euroopa Noored Programmi juhendis¹ välja toodud informatsiooni ning need on osa Infopaketi, mis antakse kõikidele vabatahtlikele enne nende lahkumist.

Me soovime vabatahtlikel enne mistahes EVT projektiga liitumist lugeda läbi käesolev dokument.

¹

Juhul, kui kahes dokumendis leidub vasturääkivusi, tuleb lähtuda Programmi juhendist.

Mida EVT-lt oodata

1. Informatsioon ja suhtlemine

Vabatahtlikku tuleb teavitada Euroopa Noored Programmist – selle filosoofiast, eesmärkidest, prioriteetidest ja protseduurireeglitest – ning sellest, kuidas EVT projekte ellu viiakse.

Enne lahkumist peab vabatahtlik saama selget informatsiooni EVT projekti kohta, eelkõige selle kohta, millised saavad olema tema tööülesanded, majutus, koolitus ja tugi. Kui vastuvõtja majutab vabatahtlikku kogukonnas jagatud elamispiiril (*live-in community*), tuleb vabatahtlikku informeerida selles elupaigas kehtivatest reeglitest ja tingimustest ning täpsustada, millised nendest reeglitest puudutavad vabatahtlikku.

Enne lahkumist peab vabatahtlik informeerima projekti elluvijat mistahes tingimustest, mis võivad mõjutada tema võimet täita teatud tööülesandeid, ning mistahes individuaalsetest erivajadustest. Vajadusel peab vabatahtlik andma täpset informatsiooni oma tervisega seotud küsimustes.

Vabatahtlik peab teavitama koordineerivat, saatvat ning vastuvõtvat organisatsiooni oma lahkumise ja saabumise täpsetest kuupäevadest. See informatsioon tuleks projekti osapooltele edastada võimalikult vara enne teenistuse algust.

2. Finants- ning administratiivsete küsimustega seotud reeglid

Vabatahtlik peab lugema läbi, nõustuma ning allkirjastama EVT lepingu ning sama peavad tegema ka koordineeriv, saatev ja vastuvõttev organisatsioon. Vabatahtlik peab lugema läbi ka rahastuse saanud taotluse, mille on tema projekti elluviimiseks kiitnud heaks riiklik büroo/Täitevastutus.

Iga partner (sh vabatahtlik) vastutab selle eest, et peab kinni EVT lepingus sätestatud projekti üksikasjadest.

Vabatahtliku jaoks on osalemine EVT-s tasuta. Ainsaks erandiks võib olla reisikulude katmine kuni 10% ulatuses, kuid muul juhul ei tohi kohustada vabatahtlikku ei otseselt ega kaudselt tasuma EVT projektiga seotud kulusid kas osaliselt või tervenisti. See tähendab, et vabatahtlikul on õigus ühele edasi-tagasi reisipiletile saatva riigi ja vastuvõtva riigi vahel, samuti kaetakse kulud kindlustusele, toidule (toitlustamine või toiduraha tuleb vabatahtlikule tagada ka vabadel päevadel ning puhkuseperioodil) ja kohaliku transpordi kasutamiseks.

Kogu vabatahtliku teenistuse perioodi vältel, sealhulgas puhkuse ajal, on vabatahtlikul õigus igakuisele või iganädalasele taskurahale. Summad on toodud välja programmi juhendis.

Taskuraha ei tohi kasutada projekti elluviimisega seotud kulude katmiseks (näiteks kohalikule transpordile või toidule).

Vabatahtlik peab kogu vabatahtliku teenistuse perioodi vältel olema kaetud kohustusliku EVT grupikindlustusplaaniga, mille on seadnud sisse Euroopa Komisjon. Vabatahtlik peab lugema hoolikalt läbi Infopaketi sisalduva kindlustusega seotud informatsiooni.

Vabatahtlik võib küsida ning peab saama projekti elluviijatelt abi viisa saamisel, kui seda nõuab vastuvõtva riigi seadusandlus. Kui riiklikult büroolt/Täitevastutuselt või SALTO-lt õigel ajal küsida, saavad ka nemad väljastada kirja, toetamaks vabatahtlikku viisa saamisel.

Vabatahtlikul on õigus saada Noortepassi tunnistus, mis hindab tema osalemist EVT-s ning oskusi, mis ta on omandanud teenistusperioodi vältel (rohkem informatsiooni aadressil www.youthpass.eu).

Teenistuse lõpus või selle järgselt peab vabatahtlik täitma vabatahtliku lõpparuande.

3. Positiivne suhtumine EVT-s

Vabatahtlik peaks koos projekti elluviijatega aktiivselt osalema oma EVT projekti koostamises ning seda peaksid soodustama saatev, vastuvõttev ning koordineeriv organisatsioon.

Vabatahtlik peab pidama kinni vastuvõtva organisatsiooni reeglitest ning organisatoorsest struktuurist. Vabatahtlik peab järgima ka vastuvõtjamaa kehtivaid seadusi.

Vabatahtlik peab teenistusperioodi vältel hoidma vastuvõtvat organisatsiooni kursis oma asukohast.

Välismaal viibides peaks vabatahtlik andma saatvale organisatsioonile regulaarset tagasisidet oma kogemuste kohta ning teenistusest saabudes hindama koos saatva organisatsiooniga projekti tervikuna.

4. Praktilist laadi korraldused

Vastuvõttev organisatsioon peab tegelema praktilist laadi korraldustega, et toetada ning juhendada vabatahtlikku alates hetkest, mil ta saabub vastuvõtja riiki.

Vabatahtlikul on õigus tasuta toitlustamisele ning elamispinnale. Elamispind peab olema vabatahtliku käsutuses terve teenistusperioodi vältel, sealhulgas puhkuse ajal.

Vastuvõttev/koordineeriv organisatsioon peab tagama, et vabatahtlikul on võimalik elada turvalisel ja puhtal elamispinnal ning et tema toitlustamine oleks piisav ja tervislik.

Vabatahtlik peab hoolitsema hästi talle eraldatud elamispinna eest.

Vabatahtlikul on õigus kahele järjestikusele vabale päevale nädalas (kui vabatahtliku ja projekti elluviija vastastikusel kokkuleppes ei ole kokku lepitud teisiti; tingimused peavad olema selgesõnaliselt sätestatud EVT lepingus) ning kahele puhkuspäevale igas kuus. Puhkuseperiood ja iganädalased puhkepäevad lepatakse kokku saatva organisatsiooni ja vabatahtliku vahel.

5. Toetus, kooolitus ja kohtumised

Enne teenistusse minemist peab vabatahtlik saama EVT infopaketi ning saatev/koordineeriv organisatsioon peab andma vabatahtlikule piisava ettevalmistuse välismaal toimetulekuks. Ettevalmistused peavad vastama vabatahtliku individuaalsetele

vajadustele ning *EVT Koolitus- ja hindamistsükli juhendile ja minimaalsetele kvaliteedistandarditele.*

Saabudes vastuvõtja riiki on vabatahtlikul õigus ja kohustus osaleda *saabumisjärgsel koolitusel*. Vabatahtlikel, kelle teenistusperioodi pikkus on kuus kuud või enam, on õigus ja kohustus osaleda *vaheanalüüsi kohtumisel*.

Vabatahtlik peaks saama asjakohast tööülesannete täitmisega seotud tuge ning juhendamist, et tal oleks võimalik kokkulepitud ülesandeid teostada.

Vastuvõttev/koordineeriv organisatsioon peab pakkuma vabatahtlikule tasuta keelekoolitust. Koolitus võib olla nii formaalne kui ka mitteformaalne ning selle formaat, kestus ja sagedus sõltuvad vabatahtliku vajadustest, tema projektiga seotud tööülesannetest ning organisatsiooni ressursidest.

Isiklikuks toetuseks on vabatahtlikul mentor, kellega tal on kogu teenistusperioodi vältel regulaarsed kohtumised. Mentori määrab vastuvõttev organisatsioon ning ta ei tohi olla vabatahtliku juhendaja või muul moel otseselt seotud vabatahtliku igapäevaste tegevustega. Mentori ülesandeks on aidata vabatahtlikul integreeruda organisatsiooni, projekti ja kohaliku kogukonnaga. Mentor peaks vajadusel aitama vabatahtlikku administratiivsetes küsimustes.

Vabatahtlik peaks nägema mentoris isikut, kes vastutab tema heaolu eest ning võtma osa mentori poolt organiseeritud regulaarsetest kohtumistest.

Projekti lõppedes peab vabatahtlik saama abi saatvalt organisatsioonilt, et hinnata EVT-s osalemist ning seeläbi saada omandatud kogemustest maksimaalset kasu. Soovi korral peaks vabatahtlik saama abi ka koduriigis taaskohanemisel ning juhendust isiklikes projektides.

Pärast teenistusperioodi lõppemist peaks vabatahtlik võtma osa *iga-aastasest EVT kohtumisest*, mille korraldab riiklik büroo.

Vabatahtlik võib võtta ühendust ka vastava riikliku büroo või Täitevastutusega² ning paluda neil mistahes nõu või toetust (akrediteeringu, kindlustuse, viisade, kriisijuhtimise, jms kohta).

6. Vabatahtliku ülesanded

Vabatahtliku töö tingimused peavad võtma arvesse vabatahtliku tervist, turvalisust ja väärikust ning olema kooskõlas vastuvõtjamaa riiklike seadustega.

EVT peab vabatahtliku jaoks olema täistööajaga. Tema projektiga seotud tegevused (sealhulgas keelteõpe ja muud projektitegevustega seotud koolitused) peavad hõlmama vähemalt 30 tundi, kuid mitte rohkem kui 38 tundi nädalas.

Vabatahtlik ei tohi olla kohustatud tegema selliseid rutiinseid ülesandeid, mida tavaliselt teevad palgalised töötajad.

Vabatahtlikku ei tohi kohustada tegema üksinda või ilma juhendaja järelevalveta selliseid ülesandeid, mis nõuavad suurt vastutust.

²

Riiklike büroode ja Täitevastutuse kontaktid leiata aadressilt http://ec.europa.eu/youth/youth/doc152_en.htm.

Vabatahtlik ei tohi igapäevaselt vastutada üksinda nõrgematesse inimgruppidesse (imikud või lapsed, haiged, vanurid või puudega isikud) kuuluvate inimeste eest.

Vabatahtlik ei tohi õpetada või töötada abiõpetajana formaalse hariduse kontekstis.

Vabatahtlikku tuleb julgustada rakendama omi ideid, loovust ja kogemusi, et arendada oma projekte või vastuvõtvas organisatsioonis tööga seotud tegevusi.

Mistahes muutused projektis ja vabatahtliku ülesannetes, vastutusalas, toetuse saamises ja koolituses peavad olema kooskõlas kokkulepitud ja heakskiidetud projekti plaaniga ning need peavad olema kokku lepitud vabatahtliku ja vastuvõtva organisatsiooni vahel.

7. Riski- ja konfliktijuhtimine

Vabatahtlik ei tohi käituda viisil, mis võib põhjustada vigastuseohtu kas teistele või talle endale.

Konfliktiolukorra tekkides võib vabatahtlik paluda mentorilt abi suhtlemisel vabatahtliku ning kohaliku ühiskonna või vastuvõtva organisatsiooni vahel. Mentor peaks olema võimeline andma olukorrale sõltumatu ja objektiivse hinnangu.

Kui konflikt tekib vabatahtliku ja mentori vahel, võib vabatahtlik paluda, et talle määrataks mentoriks teine isik.

Konfliktiolukorra tekkides peab vabatahtlik tegema koostööd ning saama tuge koordineerivalt, saatvat ning vastuvõtvalt organisatsioonilt, et vältida kommunikatsiooniprobleeme.

Kui aset leiab tõsine vahejuhtum, võib vabatahtlik loota mentorile, kes vajadusel loob ning säilitab kontakti saatva organisatsiooni, vabatahtliku lähedaste (vajaduse ja soovi korral) ja kindlustusettevõttega.

Sellise tõsise vahejuhtumi või konfliktiolukorra puhul, mida ei suudeta lahendada muul moel, võib vabatahtlik projektis osalemise katkestada. Kuid see peaks olema alati viimane abinõu ning see tuleb kooskõlastada riikliku büroo/Täitevastutusega.